

Ysgol Cymerau

Polisi Amddiffyn Plant

Nod

Mae gan bob ysgol ddyletswydd fugeiliol tuag at ei disgyblion. Mae'n chwarae rhan bwysig i atal camdriniaeth ac esgeulustod drwy greu a chynnal awyrgylch ddiogel i blant a phobl ifanc.

Egwyddorion

Mae gan athrawon a staff ategol yr ysgol swyddogaeth bwysig i adnabod arwyddion o gamdriniaeth ac esgeulustod posibl a chyfeirio'u pryderon at y Gwasanaethau Cymdeithasol.

Mae pob plentyn yn haeddu'r cyfle i gyrraedd ei botensial llawn. Dylai'r ysgol sicrhau eu bod yn chwarae rhan i alluogi pob disgybl i gyflawni'r canlynol:-

- i) Bod mor iach ag y mae modd yn gorfforol ac yn feddyliol.
- ii) Cael y budd pennaf o gyfleoedd addysgol o ansawdd da.
- iii) Teimlo'u bod yn cael eu caru eu gwerthfawrogi, a'u cynnal gan rwydwaith ddibynadwy a chariadus o fewn yr ysgol.
- iv) Dod yn gymwys i edrych ar eu hól eu hunain a delio gyda byw bob dydd.
- v) Bod â delwedd gadarnhaol ohonynt eu hunain ac ymdeimlad diogel o hunaniaeth, gan gynnwys hunaniaeth diwylliant a hil.
- vi) Datblygu sgiliau rhyngbersonol da a hyder mewn sefyllfaoedd cymdeithasol.

Diffiniadau o gamdrin ac esgeuluso plant

Gall rhywun gamdrin neu esgeuluso plentyn drwy beri niwed iddo, neu drwy fethu gweithredu i atal niwed. Gall plentyn neu berson ifanc hyd at 18oed ddiodef camdriniaeth neu esgeulustod ac mae angen eu hamddiffyn drwy Gynllun Amddiffyn Plant Rhyngasiantaethol Gwynedd.

1. **Camdrin corfforol** – taro, ysgwyd, taflu, gwenwyno, llosgi neu sgaldio, boddi, mygu neu achosi niwed corfforol mewn unrhyw ffordd arall i blentyn. (Gall niwed corfforol hefyd gael ei achosi pan fydd rhiant neu ofalydd yn ffugio symptomau afiechyd)
2. **Cam-drin emosiynol** – trin plentyn yn wael yn barhaus sy'n achosi effeithiau drwg difrifol a pharhaus i ddatblygiad emosiynol plentyn.
3. **Cam-drin rhywiol** – gorfodi plentyn neu berson ifanc i gymryd rhan mewn gweithrediad rhywiol, p'un ai yw'r plentyn yn ymwybodol o'r hyn sy'n digwydd ai peidio.
4. **Esgeulustod** – methiant parhaus i gyfarfod ag anghenion corfforol a/neu seicolegol sylfaenol plentyn.

Dulliau gweithredu

Bydd y Corff Llywodraethol yn sicrhau, drwy'r Cydlynnydd Amddiffyn Plant (y pennaeth yma) fod Protocol Prosesau Mewnol yr ysgol yn cael eu gweithredu'n llawn yn unol â'r canllawiau ar gyfer athrawon a staff ategol yr ysgol.

Personau Cyfrifol

Aelod o'r Lywodraethwyr - Mrs. Ellen Love

Cydgysylltydd – Mr. Rhys Williams (Pennaeth)

Is-gydgysylltydd – Mrs. Helen Vauaghan-Jones (Dirprwy bennaeth)

Bydd y 'person cyfrifol' yn sicrhau bod holl staff sydd yn debygol o ddod i gysylltiad â'r disgyblion yn ymwybodol o broses mewnol yr ysgol yng nghyd-destun Amddiffyn Plant.

Isafswm hyfforddiant blynyddol – cwrs AALI i'r Pennaeth neu Is-gydgysylltydd.

Cysylltiad â'r Cwricwlwm

Yn unol â chanllawiau Addysg Bersonol a Chymdeithasol, sicheir fod elfennau o'r maes Amddiffyn Plant yn cael ei gynnwys fel rhan ganolog o'r cwricwlwm drwy sicrhau profiadau diddorol ac amrywiol i blant o ran tynnu sylw at sefyllfaoedd peryglus, hawliau'r unigolyn, perthynas ag eraill ac ymateb yn briodol mewn amrywiol sefyllfaoedd.

Mabwysiadwyd : 27-03-15 Adolygir yn flynyddol 21-06-15

Arwyddwyd _____.

Cadeirydd y Llywodraethwyr

Protocol Amddiffyn Plant

Ysgol Cymerau

Canllawiau i Athrawon a Staff Ategol

Os bydd disgybl yn dweud wrthyich ei fod ef/hi neu ddisgybl arall yn cael ei gamdrin, yna:

1. Dangoswch eich bod wedi clywed a deall yr hyn y maent wedi ei ddweud, a'ch bod yn cymryd yr honiad o ddifrif.
2. Anogwch y plentyn i siarad ond heb ei bromptio na gofyn cwestiynau arweiniol
 - peidiwch â thorri ar ei draws
 - peidiwch â gwneud i'r plentyn ailadrodd
3. Esboniwch y camau y mae'n rhaid i chwi eu cymryd mewn ffordd sydd yn addas i oed a dealltwriaeth y disgybl.
4. Peidiwch addo cadw'r hyn ddywedwyd wrthyich yn gyfrinach gan fod gennych gyfrifoldeb i ddatgelu gwybodaeth i'r rhai sydd ag angen gwybod.
5. Gwnewch nodyn o'r dyddiad, yr amser, y fan a'r bobl oedd yn bresennol, gan ei arwyddo.
6. Cyflwynwch yr adroddiad a'ch pryderon i'r pennaeth. Os nad yw'r Pennaeth ar gael cyflwynwch yr adroddiad i Mrs. Helen Vaughan Jones.
7. Os yw'r honiad yn erbyn y pennaeth neu os nad yw'r pennaeth ar gael, cysylltwch gyda chynrychiolydd Amddiffyn Plant y Llywodraethwyr (Elen Love – 01758614120 / 07789542632) a Swyddog Addysg neu Swyddog Llês Addysg Gwynedd (gweler isod am fanylion cysylltu).
8. Yn ddibynnol ar ddifrifoldeb yr achos, swyddogaeth y pennaeth yw penderfynu os oes angen cyfeirio'r achos i'r Gwasanaethau Cymdeithasol.
9. Os oes angen cyngor pellach, cysylltwch â'r Uwch Swyddog Gwella Ansawdd Addysg (Keith Parry yng Nghaernarfon 01286679588 – keithparry@gwynedd.gov.uk) neu'r Swyddog Llês Addysg (Carys Hughes, Ardal Glan-y-Môr – 07776010537– caryshughes@gwynedd.gov.uk).